

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

כי תבוא

הדלקת הנרות: 20.20 פלג המנחה: 19.13

מוצאי ש"ק: 21.30 ר"ת: 21.49

27 AUGUSTUS 2021

Nr 1442

דף היומי סוכה נ"א

נח לשמור על קדושת הגליון

קריאת שמע ליל ש"ק כי תבוא משעה 21.22
*
סוף זמן ק"ש ש"ק כי תבוא בבוקר
מג"א: 9.40/9.20 - גר"א: 10.16

שעות הקבלה

של מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות: 17.00-18.30
בבנין הקהלה, יאקאב יאקאבס סטר. 22
(בימים ב-ג-ד-ה)
*

קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה

פרקי אבות

השיעור בפרקי אבות
בשב"ק

ע"י מרן הרב שליט"א

בשעה 19.00

ביהמ"ד הגדול אסטען 46

תפלת מנחה וס"ג אחרי השיעור

החל מהשבוע יוכלו
לשמוע בע"ה בכל יום חמישי
רעיון קצר על פרשת השבוע
מפי מרן הרב שליט"א
בקו הקהלה

1 → 8 → 03.233.55.67

כמו כן יישלח במייל לכל אלו שנרשמו
לקבלת שיעורים ועדכונים במייל.

לא היה עולה על שום לב איש מישראל, לאמר
כדברים האלה, ורק מחמת שאתה גזרת עלינו
אנו אומרים כך, ולכן עשה אותה מה שעליך
לעשות. (מהר"י מבעלזא)

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך (כח,ב)
יש לדקדק בלשון הכתוב, שלכאורה תיבת
'השיגוך' מיותר, כי ממילא מובן אם באו עליו
הברכות, הרי השיגוהו?

מבאר ה"כתב סופר", כי הנה בדרך כלל אדם
הרוצה להתעשר, הרי הוא צריך ללכת ממקום
למקום וממדינה למדינה, ולסחור ולקנות ולמכור
(המשך בעמוד ד)

הגליון הזה הוקדש

לעילוי נשמת האשה החשובה

מרת סערל ב"ר אליקים ז"ל

נלב"ע כ"ד אלול תשל"ה

ובעלה הרב צבי אריה ב"ר פסח ע"ה

נלב"ע ז' אלול תשס"ג

ברנזון - ציריך

ומנוחתם כבוד בהר הזיתים בירושלים עיה"ק

יהי זכרם ברוך - ת.נ.צ.ב.ה.

וחי אחיך עמך

שמחים אנו להודיע שבס"ד מארגנים
לקראת החגים

מכירת מוצרים

במחירים זולים מאד

בכדי להקל מההוצאות הגדולות הרובצות על
משפחות ברוכות ילדים ומשפחות בני תורה
המתקשים עם הוצאות החגים

את רשימת המוצרים אפשר לקבל במשרד

הקהלה מיום ד' נצבים, כ"ד אלול, או לשלוח

בקשה למייל: infokmha@gmail.com

תאריך וזמן קבלת המוצרים יתפרסם בהמשך אי"ה
חשוב לציין שכל המוצרים נרכשו דרך ספקים מאחב"י תושבי עירנו.

בתקוה שחפץ ה' בידינו יצליח

הנהלת הקהלה

הביכורים לכהן. והנה, לאחר כל זאת מצוה
התורה "ולקח הכהן הטנא מידך". ולכאורה
מדוע צריך הכהן לטרוח וליטול הטנא מידו של
מביא הביכורים. הרי בודאי אם כבר הגיע הלה
לירושלים לבית המקדש, הוא עצמו ימסור את
הטנא לכהן. מכאן שאין לסמוך על הבטחות,
ממשיות ככל שיהיו, אלא רק כשיקח הכהן
את הטנא מיד הבעלים, יכול הוא להיות סמוך
ובטוח.

ואכן, אפילו על הכתב אין לסמוך, שהרי

ברחל אמנו התנה יעקב תנאים
ברורים עם לבן באומרו "ברחל
בתך הקטנה", ועם כל זה רימהו
לבן ונתן לו את לאה תחתיה.
הרי שאף בהבטחות ברורות
וכתובות אין די. (טללי אורות)

עשיתי ככל אשר צויתני וגו'
השקיפה ממעון קדשך וגו'
(כו"ד-טו)

עשינו מה שגזרת עלינו
עשה אתה מה שעליך לעשות
שאמרת אם בחקותי תלכו
וכו' (רש"י).

צריך להבין למה שינה
רש"י לשונו ואמר, עשינו
מה 'שגזרת' עלינו, ולא אמר
ע"פ הפסוק עשינו את אשר
צויתנו?

אפשר לומר דאין יתפאר
איש ישראל לאמר עשיתי ככל
אשר צויתני, ונפשו יודעת
מיעוט ערכו. אך הענין שזה
בעצמו גזירת המלך מלכו של
עולם, לאמר בזה הלשון, ואם
לא היה גזירת מלך לומר כן,

סליחות

במוצ"ש זו פ' כי תבוא
תיאמר

תפלת הסליחות
באולם "זכרון משה"

על ידי החזן

ר' יוסף רויטענבארג נ"י

בשעה 23.15

דברי התעוררות ע"י

מרן הרב שליט"א

בררכת

כתיבה וחתומה טובה

אפניו יקריא

ולקח הכהן הטנא מידך (כו"ד)

הג"ר משה לנדיסקי היה אומר: אפילו
הבטחה שבכתב אינה בת תוקף כל כך, כמו
נתינה ביד ממש. והביא ראיה לכך מביכורים.
הנה נכנס אדם לפרדס ורואה פרי חדש,
קושר הוא גמי על הפרי ואחר כך לוקחו, מניחו
בטנא ומוליכו לירושלים לבית המקדש. אם כן,
לאחר כל ההשתדלות והטרחה, בודאי אפשר
להיות סמוך ובטוח שיתן האדם את פירות

ז"ה, חודש הרחמים והסליחות תשפ"א לפ"ק

לקראת הימים הנוראים הקרבים ובאים,

ולנוכח האסונות הקשים שפקדו את מחננו ה"י,

הננו קוראים לכל תושבי העיר, אנשים ונשים להשתתף

בעצרת התעוררות

להפיל תחינתנו לפני שוכן מרומים על צרות הכלל וצרות הפרט

ולעורר עלינו רחמי שמים מרובים

ביום ראשון

א' דסליחות הבעל"ט

בשעה 17.00

באולם "זכרון משה"

מרן הרב שליט"א ישמיע

דברי חיזוק והתעוררות

ואחר כך יאמרו ספר רביעי שבתהילים

ויה"ר שתתקבלנה תפלותינו לפני שוכן מרומים שיאמר לצרותינו די וירפא הלכבות
הנשברים, ונוכה במהרה להיושע בתשועת עולמים, ושנת נאולה וישועה, אכ"ר.

הבית דין צדק

נא להביא ספר תהילים

רבי יוסף באב"ד זצ"ל

"מנחת חינוך" - כ"ד אלול תרל"ד

מתולדותיו

הגה"צ רבי יוסף באב"ד זצוק"ל, אבד"ק טארניפאל ובעמח"ס "מנחת חינוך", נולד לאביו הגאון ר' משה באב"ד, אבד"ק פשעווארסק, ממשפחת באב"ד שנודעה בישראל כמשפחת רבנים וכמנהיגי קהילות במשך דורות, ולכן נקראה באב"ד - דהיינו בני האב"ד. מילדותו יצא שמו כחריף וכבקי. בהגיעו לפרקו נשא את בת הגה"ח ר' אריה לייבוש הלברשטאם מטארניגראד זצ"ל, ובבית גדול זה השתלב יחד עם שאר גיסי הגאונים, ובראשם בן חותנו - הרה"ק ה"דברי חיים" מצאנז זי"ע. בזיוו"ש נשא את בת הרה"ק רבי דוד מזאבלטוב בן הרה"ק ה"אהבת שלום" מקאסוב זי"ע.

מאז נושע בבנים אצל הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע התקרב לעולמה של חסידות, ונסע כפעם בפעם להסתופף בצילם של צדיקי הדור - הרה"ק מהר"ן מראפשיץ, הרה"ק מהר"ש מיערוסלאב, ועוד. כיהן ברבנות האסקוב, ברוטשין, זבאריז, סניאטין וטארניפאל. נודע כגאון אדיר, וגדולי הדור העריכוהו עד מאוד, בד בבד התפרסמה קדושתו כחד מקמאי. לב"ע ביום לדתו - כ"ד אלול תרל"ד. הותיר אחריו את ספרו "מנחת חינוך", צדיקים וגאונים התבטאו גדולות ונצורות על הגאונות המתבטאת בו בכל מכמני התורה ועל הסגולה המיוחדת שיש בלימוד בו. (שרפי קודש)

ימי חורפו

כבר בצעירותו יצא לו שם ונתפרסם בעולם כבעל מוח חריף וחד ככרך, ותלמידים ויושבי האהל עמלו וטרחו ליישב קושיותיו.

בין שניו צוק וצוק

כ"א אלול

תשכ"ט: רבי יוסף שלמה [ב"ר יהודה אריה לייב] הכהן כהנמאן - רב דפוניבז
תש"ל: רבי אליהו [ב"ר יעקב] לאפיאן - לב אליהו
תשנ"ו: רבי משה אריה [ב"ר ישראל] פריינד - גאב"ד ירושלים

כ"א אלול

תקכ"ד: רבי יהונתן [ב"ר נתן נטע] אייבשיץ - יערות דבש

כ"ב אלול

קפ"ז: רבי יעקב [ב"ר משה] סג"ל - מהרי"ל
תק"מ: רבי אלחנן [ב"ר שמואל זאנוויל] אשכנזי - סדרי טהרה
תרס"ג: רבי מרדכי דב [ב"ר משולם זושא יצחק] מהארנאסטייפל - עמק שאלה

כ"ג אלול

תקפ"ו: רבי אורי [ב"ר פנחס] "השרף" מסטרעליסק
תש"ב: הקדוש רבי יצחק מנחם [ב"ר שמואל צבי] דאנציגער הי"ד - האדמור"ר מאלכסנדר - עקידת יצחק
תש"ב: הקדוש רבי משה בצלאל [ב"ר יהודה אריה לייב] אלטער הי"ד - בן השפת אמת

כ"ד אלול

תקע"ה: רבי יוסף משה [ב"ר אלקנה] מזאלוויץ - ברית אברם
תרל"ד: רבי יוסף [ב"ר משה] באב"ד - אב"ד טארניפאל - מנחת חינוך
תרצ"ג: רבי ישראל מאיר [ב"ר אריה זאב] הכהן - חפץ חיים
תשל"ו: רבי יחזקאל [ב"ר מרדכי זלמן] אבראמסקי - חזון יחזקאל

כ"ה אלול

ג'תתפ"א: רבי אלעזר ברבי שמעון
תקמ"א: רבי יחיאל מיכל [ב"ר יצחק] - המגיד מזלאטשוב
תרנ"ג: רבי דוד [ב"ר חיים] הלברשטאם - הרב דקשאנב
תרס"א: רבי אהרן [ב"ר יעקב] אבוחצירה
כ"ו אלול
תקס"ה: רבי אליהו [ב"ר יוסף] צרפתי - אליהו זוטא
תרל"ט: רבי שמואל אבא [ב"ר זעליג] מזיכלין
תרס"ז: רבי עמרם [ב"ר יצחק יעקב] בלום - בית שערים

עדות לדברים - מפי הרב בעצמו, וכך סיפר: בימי חורפי הקשיתי קושיא עצומה בדרך החריפות וברוך ה' נתפרסמה הקושיא הזאת בין הלומדים... והדברים ארוכים וצריך חיבור מיוחד לברר וללבן (מצוה ד, סוף אות ד) ובהיותי בזה אכתוב מה שאמרת בילדותי בזה... ואמרת אז לפני גדולים וקלסוהו (מצוה רסד) בתש"ו גאון הדור רבי יוסף שאול נתנזאהן בעל שואל ומשיב (קמא ח"ג ס' מ"ד, מהד"ג ח"א ס' שצה, מהד"ד ח"ב ס' כט) ועוד מקומות) מפלפל בקושיות ששמע משמו. (תולדות המנחת חינוך, עמ' יא)

לימוד חברותא

בימי חורפו למד (הגה"ק ה"דברי חיים" מצאנז זי"ע) איזה זמן יחד עם גיסו בעל אחרות, הגאון מוריני יוסף באב"ד ז"ל, בעל מנחת חינוך, ואמר על גיסו המנחת חינוך, שהיה כחו גדול לברר הלכה למעשה לאמיתה. ונרמז ברמז ב"דברי חיים" חלק ב' (חלק יורה דעה סוף סימן ט"ו). ובספר "מפי ספרים וסופרים" (ח"ב עמ' שפח) מביא: הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנז וגיסו הגה"ק רבי יוסף באב"ד בעל ה'מנחת חינוך' זי"ע היה להם שיעור קבוע שלמדו בצוותא חדא, וסיפר ה'דברי חיים', שאמר להם רבם הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע שאין אדם יכול לקבל מחבירו ד"ת אלא אם כן יעשה אותו רבי בשבילו, ולכן החליטו שכל שבוע ימנו את האחד להיות לרבי והשני תלמידו וכך יוכל כל אחד מהם לקנות מעמיתו, וכן עשו, והפטיר ה'דברי חיים': "בעת שאני הייתי הרבי, אוי האט ער גינאשט פון מיר!".

תצהל נפשנו

בסוף ימי סיפר הרב מצאנז - כשלמדנו יחד והיינו מזכירים מימרא של רבא או אביי, שמענו אותן בעצמם אומרים השמועה. (להעיר מירושלמי קידושין פ"ב כאשר לומד אדם יראה בעל השמועה עומד לפניו וכו'). (אור פני יהושע, יא). וראה מכתב מאת הרב מצאנז שכתב לעת זקנתו להרב, כמה שבעות לפני הסתלקותו, ומזכיר בו "חברותא" זו בגעגועים:

יום ב' עקב תרל"ד לפ"ק צאנז. החיים והשלום לכבוד גיסי הרב הגאון הגדול סבא קדישא חו"פ נ"י ע"ה כקש"ת מו"ה יוסף נ"י האבד"ק טארניפול יע"א. ...אהובי גיסי נפשי עלי תשמח בזכרי בהיותנו יחד מלומדים ובתורת ה' יתלהב נפשינו בפלפול... ותצהל נפשינו מרוב גילה עד כבודו חקוק על הכותל מרוב שמחה כדרך שמחת ימי הבחורות... (עטרת חיים ח"ב, ע). (תולדות המנחת חינוך, עמ' יד-מ)

מופשט מעוה"ז

סיפר הגה"צ רבי אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל: ה'מנחת חינוך' זצ"ל היה מופשט מכל עניני עוה"ז לחלוטין ובכל היום כולו עסק בתורה ובעבודת הש"י, וכפי שהעידו עליו שכמה שנים אחר נישואיו הלך ברחובות העיר כשמשפחת קשורה לעיניו. שמעתי מהג"ר אברהם משה באב"ד זצ"ל אב"ד גורא-האמרי ולימים רב שכונת 'אבעת עליה' ב"פו, שסיפר על ש"ב ה'מנחת חינוך' שכשהיה מכהן כרב בעיירה סניאטין קבל משכורת קטנה מאד מבני העיר ובכל זאת לא היה זה נוגע אליו כלל כי היה רחוק מאד מכל עניני העולם הזה, ולכן קבלה הרבנית הצדקנית את הכסף והיא דאגה לכל צרכי הבית, מלבד מקניית הטבק שהיה קונה בעצמו, ובכל מוצאי שבת הכניסה לו הרבנית כמה מטבעות כדי שיוכל לרכוש טבאק לעשן ולהריח והגותר מן המעות היה מחזיר לה לצרכי הבית, לימים הציעו לו לעבור מסניאטין העיירה וליטול על שכמו את הרבנות בטארניפול עיר ואם בישראל, וכמובן שגם שר הרבנות היה שם בשיעור מרובה, אך ה'מנחת חינוך' שהיה רחוק ממושגי העולם ועניניו השיב שלדידיה

תקיעת שופר בבית

א) הרוצה שיבואו לתקוע בשופר בראש השנה אצלו (או אצלה) בבית או בבית החולים, יפנה בהקדם למזכירות הקהילה (03-233.55.67) - לא יאחר **מיום רביעי הבעל"ט**.

ב) מתנדבים המוכנים לתקוע בשופר בראש השנה אצל הנ"ל, מתבקשים להודיע בהקדם למזכירות הקהילה.

ג) מי שיש לו שופר (או שופרות) ומוכן להשאילם למתנדבים הנ"ל, יפנה גם כן בהקדם למזכירות הקהילה.

א ייבין ווארט

ובאו עליך כל הברכות האלה וגו' ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה (כח,ב-ג) די תורה הקדושה זאגט דא צו אלע ברכות, אויך די ברכות וואס יצחק האט געבענטשט יעקב, וואס איז געווען א "יושב אהלים", ער האט געוואוינט אין שטאט - בעיר, און אויך די ברכה פון עשו, "משמני הארץ יהיה מושבך וגו'", וואס עשו איז געווען א "איש שדה". (תפארת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ, היא"צ כ"א אלול)

אין חילוק והבדל היכן הוא מכהן כרב וגם בעיירה סניאטין טוב לו ע"כ מדוע יעבור לטארניפול, אולם הרבנית שכל מחסור הבית היה לעול על צווארה חפצה מאוד ברבנות העיר טארניפול כדי שירווח מעט בפרנסת הבית, לכן במוצאי שבת לא הכניסה לו מטבעות עבור הטבק, כשתמה על כך ושלח לשאלה מה יום מיומיים האם תם הכסף עבור קניית הטבק, ענתה "ודאי שכן, שאין דמי הרבנות בעיירה סניאטין מספיקים לזה..." כיון ששמע שכך אמר "אם כן עלי לקבל על עצמי רבנות העיר טארניפול". (מפי ספרים וסופרים ח"ב, עמ' שצה)

עיני חכמים

הרה"ק ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש זצ"ל מביא:

שמעתי בשם הגאון הקדוש בעל מנחת חינוך זי"ע, כשנתמנה לאבד"ק טארניפאל, מיד בסמוך אחרי התמנות, בא אליו איש אחד מתושבי עירו, ויספר לו, איך לחם בעדו בעת הבחירה, עד שזכה שהוציא הדבר לפועל, שימנוהו לרב, יען היו הרבה שונאים ומתנגדים לדבר הזה, וכיוצא. והגאון בעל (המשך בעמוד ג)

לחך אור הקהלה

שבת פ' כ"א אלול.

הדלקת הנרות: 20.20 (פלג המנחה: 19.13 - פלג ב: 20.10).

מפטירין "קומי אורי" (ישעי' ס) עד "בעתה אחישנה". אבות פרק ג'ד'.

מוצאי שבת: 21.30 (לשיטת ר"ת: 21.49)

יום א' פ' נצבים, כ"א אלול, יום ראשון דסליחות.

מוצאי שבת, תפלה כנהוג, שמונה עשרה, אתה חוננתנו, חצי קדיש, ויהי נועם ואתה קדוש, קדיש בתקבל, (ויתן לך), עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במעריב).

סליחות: בלילה או באשמורת הבוקר אומרים סליחות, הש"ץ מתעטף בטלית בלי ברכה וכשיאיר היום יברך (ונכון ליקח טלית שאולה, ואז לא יברך כשיאיר היום). אומרים אשרי, חצי קדיש בניגון המקובל, סליחות כנהוג, ובסוף הסליחות נופלים על פניהם (לאחר חצות), ואומרים קדיש בתקבל. אומרים סליחות בכל יום בחול עד ערב יום כיפור.

הרבה נוהגין באנטווערפן לילך על הקברות ביום א' דסליחות.

שבת פ' נצבים, כ"א אלול.

הדלקת הנרות: 20.05 (פלג המנחה: 19.00 - פלג ב: 19.57)

פירי אביו

שמצוה גוררת מצוה (פ"ד מ"ב)

הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל בעל "שבט הלוי" כותב בתשובתו:
שאלה: במה זכה הגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל לזכות הרבים שלא היה כדוגמתו בלימוד הדף היומי.

תשובה: היתה לו שאיפה כל ימיו לרומם קרן התורה וקרן ישראל, והי' מנהיג ות"ח עצום גדול בתורה ויראה ואוהב ישראל ממדרגה ראשונה, ובודאי הי' זה תפקיד נשמתו הטהורה מן השמים, וידוע שהגה"צ כ"ק אדמו"ר מגור ר' אברהם מרדכי זצ"ל אמר לו, איני מקנא בכך על המצוה הגדולה הזאת, אבל מקנא אני בכך על המצוה שעשיתם לפני זה שהביאה מצוה זאת בבחינה מצוה גוררת מצוה. (שו"ת שבט הלוי, ח"י סימן יג)

ה"מנחת חינוך" (המשך)

מנחת חינוך זצ"ל השיב לו, יישר כח, לאחזוקי טיבותיה בעד אהבתו כראוי. ואחרי זמן קצר, בא האיש הזה לדון לפניו עם אחד, ומיד הכירו, ואמר, לא אשב בדיןך, ולא אזדקק אני לזה, יען שסיפרת לי, כי היית לוחם בעדי, שימנו אותי לאב"ד פה"ק, נגד המתנגדים לי בדבר הזה, והרי זה כשוחד דברים מעיקרא. ואולי, וכנראה היה זה כונת הבעל דין בתחלה, לבוא זמן מה מקודם לספר הגדולות והנפלאות אשר זכה בעת הבחירה כנ"ל.

ואמר הגאון הנ"ל, כעת נתיישבו לי הכתובים (כפ' פנחס), שבאו בנות צלפחד אל משה רבנו, ואמרו אליו, אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח, ולכאורה קשה מה זה נפקא מינה אם היה מעדת קרח החולקים על משה או לא? הא כיון שמת, מגיע לבניו ירושה, ומה נפקא מינה במעשי האיש הנפטר בחיים חיותו, לענין ירושת בניו או בנותיו? אלא כיון שאמרו למשה רבנו הדברים האלו, שאבינו לא היה מהחולקים ומתנגדים עליו, כמו המה בעדת קרח שהיה להם מפלה, על כן חשב זה המה רבנו לשוחד דברים, ולא נזדקק לדינם עוד, על כן נאמר שם, ויקרב משה את משפטן לפני ה'. עכ"ד הגאון הנ"ל, ודפח"ח.

(דברי תורה ח"ג, טו)

שכינה מדברת

המנחת חינוך ז"ע היה פעם אחת בלבוב, והלך הגאון שואל ומשיב ז"ל לבקרו, וכאשר בא הג' שואל ומשיב עם תלמידיו אל הגה"ק מנ"ח ז"ל, עמד המנחת חינוך בתפלת שמונה עשרה, וצעק באש להבה כמה פעמים רבונו של עולם. ואמרו תלמידי הגרי"ש להגאון רבם ז"ל, יראה רבינו גודל ההתלהבות בתפלה, והשיב להם מה אתם מגידים לי, הלא שכינה מדברת מתוך גרונו, עכ"ד.

(אלף כתב, עמ' קמא)

קדושת עינים

הגאון מטשעבין זצ"ל סיפר על זהירותו של ה'מנחת חינוך' הג"ר יוסף אב"ד, רבה של טארנפול, בשמירת העינים שהיה נזהר מאד מלהביט בכל דבר אסור. בביתו היה לו חדר פנימי וכל מי שרצה להנכס לחדר זה, היה צריך לנקוב בשמו, ורק כשהכירו היה מרים עיניו אליו, וכאשר לא הכירו לא היה מביט בפניו, רק היה מדבר עמו בלי לראותו, וזאת מזוהירותו שלא לראות אדם רשע.

אגב, אחד מבני ביתו של רבינו (הגאון מטשעבין) שמע פעם על מאורע מסויים, וחקר והתעניין אודותיו בדקדוק. הבחין בזה רבינו והעיר לו בעדינות ובנעימות: 'הנך יודע, ה'מנחת חינוך' לא הסתכל חוץ לד' אמותיו'.

(וז"ל ה'שואל ומשיב' בהספדו על ה'מנחת חינוך' (שו"ת עמ' מה) 'אם אמרת' אספרה כל צדקותיו אשר עשה, ותכלה היריעה מהכיל, אחת אשר אזכיר

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו"
דרך E-mail - נא לפנות:
shabato.antwerpen@gmail.com

בס"ד,

כבר נודע לשם ולתהלה פעולות חברת "טאג" בתפוצות ישראל, שנתייסדה ע"י גדולי ישראל, וכן בעירנו ע"י הבר"ץ דקהלתנו, לעמוד נגד פגעי הטכנולוגיה המהוים סכנה גדולה ועצומה על יסודות היהדות, כידוע ומפורסם.

חברת "טאג" משרתת את הציבור הרחב בהכשרת הכלים הנחוצים, שיהיו מוגנים ככל האפשר מהמכשולות המצויים, וכבר אתמחי גברי העסקנים החשובים העוסקים במלאכתם הקדושה שלא ע"מ לקבל פרס, כמו גם ביעוץ ובהכוונה לכל מי שפונה אליהם, וכבר פעלו גדולות ונצורות בעירנו, ועוד ידם נטויה בע"ה להרחיב פעולותיהם לטובת הציבור.

מן המותר הוא להבהיר, שכל הפעולות הנ"ל, החזקת המשרד וכדומה, תלויים בהוצאות גדולות, אך עד עתה עדיין לא עלה בידם למצוא מי שיממן את כל העלויות.

אשר על כן עלה בדעת העסקנים לערוך "קאמפיין" גדול בימי הסליחות והרחמים הבעל"ט, לבקש את תמיכתם של נדיבי עם, ובזה הננו פונים בבקשה מיוחדת, **שכל אחד ואחד ישתדל ליתן לכל הפחות סכום של 26 יורא, וכל המוסיף מוסיף לו**

והננו סמוכים ובטוחים שבזכות תרומה זו, שמהווה תמיכה גדולה לחיזוק הדת וקיום המשך הדורות, שנזכה כולנו לכתובה וחתימה טובה, בני חיי ומזוני ריחיי, דורות ישרים ומבורכים לה' ולתורתו, ובמהרה נזכה כולנו לגאולה השלמה בב"א.

הבית דין צדק

הזמנת כבוד

אתכבד בזה להזמין בקריאה של חיבה את פני ידידנו ומכירינו תושבי עירנו לבוא ולהשתתף

במסיבת מרבה ישיבה

שהנני עורך למען

ישיבה דסאטמאר המתנוסס לתפארת בעירנו

ובצל כנפיו יחסיון קרוב לשמונים בחורי חמד כ"ו

שתתקיים א"ה ביום **ג' נצבים, ג' דסליחות** הבעל"ט ואקרא למאוהבי המה יכבדונו לחזק המבצר התורה הלזו בגוף ובממון בברכת כתיבה וחתימה טובה

ידידכם המחכה לקבל פניכם באהבה

יעקב יוסף הלוי לעפקאוויטש

הזמנות פרטיות אינן נשלחות, נא לראות הזמנה זו כאישית

בית החסידים דגור - אנטווערפן

נחמו נחמו ... יאמר אלקיכם

מתוך לבבות קרועים ושוברים משלחים אנו בזה נתחומינו לידידנו היקר, ממצוייני אברכי בית החסידים, עושה ומעשה לכל דבר שבקדושה,

הרה"ח ר' **גבריאל הכהן אדלר** הי"ו

נו"ב החשובה תחי' וכל משפחתו שיחיו

ולראשי המשפחות הסבא הרה"ח ר' **אברהם משה קארנפעלד** ומשפ' שיחיו והסבא הרה"ח ר' **מנחם מאיר הכהן אדלר** ומשפ' שיחיו

על שבר בנות עמי בהלקח השמימה בנותיהם **הינדא לאה** ע"ה ו**גיטל** ע"ה

בעל הנחמות ינחמכם בכפליים, והוא ברחמי ירפא את שברכם ואת שברנו, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולינו, ואך טוב וחסד יהא חלקכם כל הימים, שלום בחילך ושלום בארמנותיך.

המשתתפים בצערכם, ידידכם ומוקיריכם

חברי הועד **מתפללי ביה"ח"ס** **לומדי חבורות "מזומנים"**

מיום עמדו על דעתו לא הסתכל מחוץ לד' אמותיו' (שר התורה, עמ' 659)

שיח זקנים ח"א, עמ' שלח)

תורה מסיני

ספר "מנחת חינוך" היה חביב לרבינו מרן הגר"ח מברייסק זצ"ל עד למאוד, והיה רגיל לומר כי אפשר למצוא בו כל חקירה שמחפשים.

וסיפר הגאון הגדול רבי יוסף דב הלוי זצ"ל, בן מרן הגרי"ז זצ"ל, כי פעם כשהתפעל מרן הגר"ח זצ"ל מסברא של ה"מנחת חינוך" בעניני טהרות, קרא בהתפעלות: "דבריו הם ממש תורה למשה מסיני...". (עובדות והנהגות לבית בריסק ח"ג, עמ' עא)

נעימות הספר

שמעתי מהרה"ג ר' אהרן יודא ווילנער זצ"ל: פעם אחת אמר דודי הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל,

רעשה הארץ

היה אומר רבינו ה"חזון איש" זצ"ל: "דריי האט די וועלט גע'רעש'ט". בשלושה העולם רעש. כשיצא לאור ספר "מנחת חינוך" העולם רעש - אמרו יצא "קצות" על אורח חיים. וכשיצא לאור ספר "מנחת ברוך" העולם רעש. (מעשה איש ח"ב, עמ' סב)

ספר אמיתי

שמעתי מהרה"ג ר' יוסף שטייכעל זצ"ל, שהרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע אמר: בכל דור יוצא לאור ספר אמיתי, ואם זוכים אז המחבר הוא כמו (המשך בעמוד ד)

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

יחזקאל געפילהויז
 מרים קענדל טרויבע
 ב"ר ישראל העניך הלוי נ"י
 בת ר' פנחס הכהן טרויבע נ"י
 געפילהויז (פלוטשעניק)
 טרויבע (קליין)
 ירושלים עיה"ק
 אנטווערפן

מ א ר ש י מ
 ירושלים עיה"ק, ט"ז אלול תשפ"א

אליעזר ליפא מייזעלס
 רבקה גאלדא בנדיקט
 ב"ר שלמה זלמן נ"י
 בת ר' מרדכי נ"י
 בנדיקט (ליינער)
 ירושלים עיה"ק
 אנטווערפן

מ א ר ש י מ
 אנטווערפן, י"ז אלול תשפ"א

אליאז הבא
 משפ' ר' חיים שמעון מנדלסאהן נ"י
 *
 משפ' ר' ישראל זלמן פלדמאן נ"י
 *
 משפ' ר' פנחס אלימלך שמעלצער נ"י
 *
 משפ' ר' משה אריה הלוי שטייגער נ"י

אליאז הבא
 למשפ' ר' שלמה זאב שרייבר-שטרן נ"י

אליאז הבא
 למשפ' ר' דוד גריסגאט-פרידמאן נ"י

ה"מנחת חינוך" (המשך)

ה"מנחת חינוך", ואם לאו אז המחבר הוא כמו...
 ופרש בשמו. (שיח זקנים ח"ב, עמ' רנז)

סגולת הספר
 פעם סיפר אחד להגה"צ רבי שלום משאץ זצ"ל ששאל את המהר"א מבעלזא זצ"ל עצה למחשבות קדושות ואמר לו ללמוד בספר "מנחת חינוך". וביאר לו המהר"ש הענין, שפעם הגיע יהודי מהעיר טארנאפאל לזקינו הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זצ"ל והיות שלא היה יכול לכתוב, לכן בקש מבעל ה"מנחת חינוך" זצ"ל שיכתוב עבורו הקוויטל. וכשענין בו הרה"ק רבי מאיר זצ"ל אמר: להכותב של הקוויטל יש "הייליגע אויגן", ע"כ. ולכן העסק בספריו מסוגל לקדושת המחשבה.

שפלות הרוח
 ענותותו של הרב מודגשת ובלטת בסגנון דבריו די בכל אתר ואתר. בהם מצטיירת לפנינו דמות של ענוה מקורית פשוטה ותמה. הנה לפנינו כמה דוגמאות:
 אודה לה' על כל תגמולהי עלי, אשר הטה חסדו על יתוש כמוני, להאיר עיני במאור תורתו הקדושה, ורב שילומים לך חיבתי, ואין לעבדך כל לכבדך... (סיום הספר)
 לולא דמסתפינא... דלא לחייכי עלי בי מדרשא, נראה לי... (מצוה רפ)
 אני נבוכ בעונותי הרבים אשר שכלי איני שלם בתלמוד... (מצוה רפא)
 ואיני מבין הדינים הללו וה' יתברך יאיר עיני בתורתו... (מצוה שצז)
 שוב ראיתי דקדם לזה כתב הרמב"ם... ובעת כתיבי היה בהעלם עין ממני. ברוך פוקח עורים. (מצוה קעב)
 ולא זכיתי להבין דבריו הקדושים, וה' יאיר עיני. (מצוה ד)

ואפשר דבר זה מביא לידי גיחוך, מכל מקום לא אמנע לכתוב כי תורה היא. (מצוה רפג)
 לאחר דיוק גאוני חדש, מסיים: וכל זה צ"ע לאיש כמוני. (מצוה קנב)
 נודע מעלת אדם גדול, שלא בוש לומר איני יודע. כדרך רש"י ועוד גדולים כמאמר התנא בפרקי אבות שבעה דברים בחכם... (ראה מצוה רסג, רצח, שא, שצז, ועוד).
 ולאור האמור, מה פלא שהדפיס ספרו הגדול מבלי להזכיר את בעל המחבר.

מורה הוראה
 סיפר לי אאמו"ר הגה"ק (רבי אלעזר אבד"ק קלאניו זצ"ל) שכשקבל הורמנה מאת הגאון מהרש"ם

יצא לאור
לוח הקהלה לשנת תשפ"ב
 חברי הקהלה יקבלוהו אי"ה בדואר
 וניתן להשיג גם בחנויות
 כן ניתן לרכוש את לוח הקהלה
בפורמאט כיס
 במשרד הקהלה, בחנויות הספרים
DIACOM-I HERSHKATZ
ואצל
 הלוח הוגדל מעט כדי שיכולו לרשום בו דברים נחוצים.
 *
השנה נדפסו בלוחות
6 זמנים נחוצים מדי יום ביומו

מפנינים יקרים (המשך)

בהם עד שיתעשר, אבל ברכת ה' לעמו לא תהיה באופן הזה, אלא שתבוא העשירות אל האדם, במקומו ובעירו ובכל מקום שיהיה, ולא יצטרך לרדוף אחריה, וזה שאומר: "ובאו עליך וגו' והשיגוך", שלא תהיה צריך לעשות פעולות כדי להשיג את הברכות, אלא הם ישיגו אותך. והנה כשאדם הולך וסוחר ממקום למקום, הרי זה מבטלו מעבודת ה', אבל אם הברכות יבואו מעצמם בלי טרחו ושיגוהו, הרי הוא לא יתבטל מעבודת ה', וזה שממשיך הכתוב: "כי תשמע בקול ה' א-להיך", שעל ידי זה תוכל לשמוע בקול ה' אלקיך ולעבדו.
 וה"דברי ישראל" מבאר, ש"השיגוך" לשון השגה, כי עיקר הברכה שתהיה לו גם השגה מה לעשות עם הברכות, א"כ נמצא ש"השיגוך" היא עצמה מן הברכות.

והותרך ה' לטובה בפרי בטנך וגו' יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וגו' (כח, יא-יב)
 נראה הכונה על פי מה שדרשו רז"ל (ויקרא רבה ג, א): "כל מי שעושה מצוה ומבקש ליטול שכרו עליה מיד ליד לא ינקה רע" (משלי יא, כא), רשע הוא ואינו מניח לבניו כלום וכך, אילו בקשו אבות הראשונים ליטול שכר מצות קלות שעשו בעולם הזה, מהיכן היתה זכות עומדת לבניהם אחריהם, שהרי הוא אומר (ויקרא כו, מב) וזכרתי את בריתי יעקוב" וכך, עיי"ש.
 ולפי זה נמצא שאם אחד מקיים מצוה, אין ראוי לו לקבל שכרו בעצמו, רק יניחנו לבניו אחריו. אך אם כן מה יעשה אדם ומה יאכל הוא בעצמו. אלא, הוא אוכל מה שנותן לו הקב"ה מתנת חנם משלו שלא בדרך שכר.
 וזהו שאמר "והותרך ה' לטובה בפרי בטנך" כלומר, את שכרך יותיר לטובה בפרי בטנך, שתטיב בזה לבניך ותעמוד זכותך להם, אך עבור עצמך "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב" - אוצרו דוקא, כי לך יפתח משלו, ויתן לך מתנת חנם. (רבי שלמה קלוגר)

מנוחה נכונה

מרת מרים שרה ב"ר שלמה ע"ה גראסמאן-ביגארד (82) ט"ו אלול תשפ"א
 יושבים שבעה בביתה
 Albertstraat 9, 2e verdiep
 אחיה ר' בנימין נ"י (שטראסבורג): 00.33.388.364.277
 אחותה מרת אמסעלי תחי (ירושלים עיה"ק): 00.972.2.672.8753
 עד יום א' בבוקר אחרי תפלת שחרית
 *
 הילדה הינדא לאה אדלער ע"ה (9)
 הילדה גיטל אדלער ע"ה (1.5)
 בנות יבלח"ט ר' גבריאל הכהן אדלער נ"י
 ט"ז אלול תשפ"א
 יושבים שבעה בביתם
 Charlotalei 26, 1e verdiep
 עד יום ב' בבוקר אחרי תפלת שחרית

אבד"ק בערזאן ז"ל הזהירו מאד היות כבודו הוא בנן של קדושים ובטח יתחיל ללמוד בקרוב זוהר וחכמת האמת או פלפולים בסוגיות הש"ס, אבל אם כן יעשה עתיד ליתן את הדיון, כי כשאישי נעשה מורה הוראה בישראל מחויב ללמוד יומם ולילה ההוראה הש"ע עם כל המפרשים בלתי הפסק, כי כל העת שלו הוא משועבד להקהל, שהוא מורה הוראה שם. וסיפר (אבד"ק גלאניו) כי מורו ורבו הגאון בעל מנחת חינוך כשסמכו בהוראה, הזהירו גם כן כנ"ל שמחויב יומם ולילה ללמוד ההוראה ולא פלפולים או דברים אחרים, ולא עוד אלא שבהיות בכל יום אומרים מ' איזהו מקומן שהוא מדבר מהקרבות כדי לשלם הפרים בשפתינו, ובשבת קודש שאין להקריב אלו הקרבנות צריך לכונן רק לשם לימוד משניות, והיות שהנך מורה הוראה אין לך רשות ללמוד משניות, על כן בשבת קודש בשעה שהציבור אומרים מ' איזהו מקומן תלמוד הוראה עכ"ל ק.

(ויצא פרח, פרקי אבות פ"ד מ"א)

טלפון בתי חקרא

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 27 augustus

Plantijn, Plantin en Moretuslei 92	233.66.80
Internationale, Appelmansstr. 11	231.67.98

op zaterdag 28 augustus

Anfarma, Schulstraat 1	237.51.43
------------------------	-----------

op zondag 29 augustus

Generaal, Generaal Lemanstr. 10	230.94.56
---------------------------------	-----------

op maandag 30 augustus

Claeys, Quinten Matsyslei 11	232.54.22
------------------------------	-----------

op dinsdag 31 augustus

Multipharma 93, Statiestr. 51	239.18.62
-------------------------------	-----------

op woensdag 1 september

Antverpia, Fruithoflaan 10	230.61.86
De Kock, St Lambertusstr. 39	230.87.53

op donderdag 2 september

Justitia, Justitiestraat 81	237.45.14
-----------------------------	-----------

Na 22u. op 27 augustus (ליל ש"ס):
 Plantijn, Plantin en Moretuslei 92

Na 22u.: **0903.92248 / 0903.99000** (1.50€ per min.)
 רופא תורן: 0900.10.512
 הצלה: HATZOLOH - 03.289.00.00
 הצלה חי לייפליין: 03.208.20.20

RUBIX - 03.271.28.13	שמירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאג: 03.500.8947	בוקר חולים: 0.32.33.34.35
טאג-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפחה ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייעלע: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טרהנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חבריש: 03.80.80.424	מלב ללב: 03.232.22.27
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	שלוה: 0499.182.45.51
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
וטרה לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
קו השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מניח לרפואת הורוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemon@gmail.com